

بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز نسبت به رشته‌ی تحصیلی و آینده‌ی شغلی خود در سال ۱۳۸۸

اصلاح نظری: کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

امین ترابی پور: عضو هیأت علمی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

علی جوانی: کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی، مرکز بودجه و پایش عملکرد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تهران، ایران.

هاله موسوی اصفهانی: دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

حامد نظری*: دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد بهداشت، مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

چکیده: دانشجویان به عنوان یکی از ارکان اصلی در دانشگاه، پیکره‌ی اصلی سازمان‌های مختلف اجتماعی را در آینده تشکیل می‌دهند. نگرش و رضایتمندی آنان در زمینه رشته تحصیلی‌شان عامل مهمی در ایجاد انگیزش آن‌ها می‌باشد. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود در دانشگاه علوم پزشکی اهواز انجام شد. پژوهش حاضر از نوع مطالعات مقطعی و توصیفی-تحلیلی است. جامعه پژوهش را کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی اهواز (۷ دانشکده) که حداقل یک ترم تحصیلی را گذرانده باشند، تشکیل می‌دهد. تعداد ۳۳۱ دانشجو به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. نمونه‌گیری به صورت طبقه‌ای-تصادفی و بر اساس نسبتی از جمعیت هر دانشکده انجام شد. اطلاعات مورد نظر از طریق پرسش‌نامه گردآوری شد. نتایج این تحقیق نشان داد، از بین عوامل مؤثر در نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی‌شان، دو عامل "جایگاه اجتماعی رشته تحصیلی" و "میزان تأثیر آن در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجویان" به ترتیب با ۳۷/۶ و ۳۷/۹ امتیاز، بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده است. ارتباط معنی‌دار آماری بین نگرش دانشجویان و مشخصات تحصیلی و فردی آنها وجود نداشت. عوامل و زمینه‌های متعددی در نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی‌شان تأثیرگذار است. لذا ضروری است که برنامه‌های مدونی برای تقویت نگرش آن‌ها نسبت به رشته خود و نیز افزایش آگاهی برای بکارگیری بهتر دانسته‌های علمی آن‌ها تدوین و اجرا گردد.

واژگان کلیدی: نگرش، دانشجو، رشته تحصیلی، علوم پزشکی، اهواز.

***نویسنده‌ی مسؤؤل:** دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد بهداشت، مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت،

دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

(Email: hnazari89@yahoo.com)

مقدمه

در تعلیم و تربیت علوم پزشکی همانند سایر حوزه‌های آموزش عالی، هسته‌ی اصلی یادگیرندگان می‌باشند که از طریق مشارکت فعالانه در فرآیندهای تعلیم و تربیت به فرهیختگی دست می‌یابند و با کسب دانش، نگرش و مهارت‌های لازم، تبحر حرفه‌های خاصی را به دست می‌آورند و به ارائه خدمت به جامعه می‌پردازند (فصیحی و همکاران، ۱۳۸۶). دانشجویان به عنوان یکی از ارکان اصلی در دانشگاه، پیکره‌ی اصلی سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف اجتماعی را در آینده تشکیل می‌دهند. نگرش و رضایتمندی آنان در زمینه رشته تحصیلی خود عامل مؤثری در ایجاد انگیزش و ارتقای کیفیت دانش می‌باشد (فتاحی و همکاران، ۱۳۸۳). دوران دانشجویی، دوره‌ای مهیج و پرچالش برای دانشجویان است. در طول این دوره، کلیه دانشجویان، به ویژه دانشجویان گروه علوم پزشکی، به دلیل رویارویی با عوامل استرس‌زای بیشتر و لزوم سازگاری مناسب، باید از سلامت روانی و خود اتکایی بیشتری برخوردار باشند تا بتوانند به توفیق افزونتری در تحصیل و در نهایت، در حرفه خود دست یابند. ویژگی‌های شخصیتی، الزامات محیط آموزشی و اجتماعی دانشگاه و برخی عوامل اجتماعی- اقتصادی را میتوان به عنوان متغیرهای مداخله‌گر در وضعیت تحصیلی آنان در نظر گرفت (زارع و همکاران، ۱۳۸۶). عوامل متعددی از جمله بروز احساس عدم امنیت شغلی در دانش‌آموختگان رشته‌های بهداشتی و درمانی، که در آن‌ها بکارگیری و وجود نیروهای متخصص از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، می‌تواند منجر به هدر رفتن سرمایه‌های مادی و معنوی کشور شود. یک مطالعه روی ۵۷۸ نفر دانش‌آموخته رشته‌های بهداشتی دانشکده بهداشت اصفهان نشان داد که حدود ۲۸ درصد از آنان در زمان مطالعه بیکار بوده‌اند. همچنین نتایج مطالعه بر روی نگرش دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه اصفهان نسبت به رشته تحصیلی و آینده‌ی شغلی‌شان، حاکی از نگرش منفی این دانشجویان نسبت به آینده‌ی شغلی خود بوده است (صدرارحامی و همکاران، ۱۳۸۳). یکی از مهمترین دلایل انتخاب رشته توسط دانشجویان، اشتغال و شغل آینده آن‌ها است. نگرانی از آینده‌ی شغلی، مقوله‌ای جهانی بوده و مختص به کشور ما نیست، لذا انجام مطالعات ملی و منطقه‌ای برای آگاهی از چگونگی نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی و رشته تحصیلی خود برای پیش‌بینی رفتارهای اجتماعی آن می‌تواند مفید باشد. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز در زمینه رشته تحصیلی‌شان انجام گرفت

که دیدگاه آنان را در زمینه چهار حیطه مختلف مرتبط با رشته‌ی تحصیلی شامل ارتباط رشته با آینده‌ی شغلی، جایگاه اجتماعی رشته تحصیلی، تأثیر رشته تحصیلی در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجو و موقعیت رشته در بین سایر رشته‌ها بررسی می‌نماید.

روش کار

پژوهش حاضر از نوع مطالعات مقطعی و توصیفی-تحلیلی است که در سال ۱۳۸۸ انجام شد. جامعه پژوهش را کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی اهواز (از ۷ دانشکده) که حداقل یک ترم تحصیلی را گذرانده باشند (۵۵۰۰ نفر) و با رشته تحصیلی، محیط دانشگاه و اساتید آشنایی نسبی داشته باشند، تشکیل می‌دهد. حجم نمونه تعداد ۳۳۱ دانشجو به عنوان نمونه‌ی پژوهش انتخاب شدند. سپس با توجه به نسبت دانشجو در کل دانشگاه و در هر دانشکده سهم هر دانشکده (Proportional) مشخص گردید، به طوری که دانشکده‌ی پیراپزشکی با بالاترین دانشجو بیشترین دانشکده دندانپزشکی با کمترین تعداد دانشجو، کمترین سهم حجم نمونه را به خود اختصاص دادند. در نهایت نمونه‌ها با روش طبقه‌ای به صورت تصادفی از بین دانشکده‌ها و رشته‌های تحصیلی مختلف انتخاب شدند. اطلاعات مورد نظر از طریق پرسش‌نامه‌ای حاوی ۶ سؤال زمینه‌ای (مشخصات فردی و تحصیلی دانشجویان) و ۱۶ سؤال اصلی در چهار حیطه ارتباط رشته با آینده‌ی شغلی، جایگاه اجتماعی رشته تحصیلی، تأثیر رشته تحصیلی در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجو و همچنین موقعیت رشته در بین سایر رشته‌ها که با استفاده از منابع معتبر علمی و نظر کارشناسان تهیه شده بود، جمع‌آوری گردید. اطلاعات توسط پرسش‌گرهای آموزش‌دیده گردآوری شدند. معیار سنجش دیدگاه دانشجویان مورد مطالعه، مقیاس ۵ قسمتی لیکرت (تأثیر خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، خیلی کم) و به ترتیب با نمرات ۱ تا ۵ بود. روایی پرسش‌نامه پس از مراجعه به مطالعات قبلی و نیز به وسیله‌ی نظرخواهی از اساتید مجرب دانشگاه بررسی و تأیید شد. پایایی کل پرسش‌نامه با روش آزمون قبل و بعد ۰/۷۰ و پایایی بین سؤالات با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، با همبستگی ۰/۸۰ تأیید شد. ضمناً شرایطی ایجاد شد تا دانشجویان به طور آزادانه به سؤالات پاسخ دهند (در همان زمان توزیع یا بعد از آن). میزان برگشت پرسش‌نامه (Response Rate) ۹۸٪ بود. در این مطالعه در نهایت داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب مانند کای اسکور، آنالیز واریانس و نیز شاخص‌های

تحصیلی فعلی‌شان را نداشتند، به ترتیب ۲۸/۳ درصد اصلاً تمایلی به انتخاب رشته دیگری هم نداشتند، ۱۶/۴ درصد رشته دندانپزشکی، ۱۵/۷ درصد پزشکی، ۱۵/۷ درصد داروسازی و ۲۳/۹ درصد نیز تمایل به انتخاب سایر رشته‌های دانشگاهی از قبیل: مهندسی، دبیری، هنر، روانشناسی، فیزیوتراپی، تغذیه و علوم آزمایشگاهی داشتند (جدول ۲). لازم به ذکر است براساس آزمون آماری کای اسکور، تنها بین نوع سکونت دانشجویان (بومی یا غیربومی) و سؤال "فراهم بودن شرایط ادامه تحصیل نسبت به سایر رشته‌ها (عامل چهارم) ارتباط معنی‌دار آماری بدست آمد ($P=0.03$). بر اساس آزمون کای اسکور و ضریب همبستگی پیرسون بین سایر متغیرهای تحصیلی و فردی دانشجویان (سن، جنسیت وضعیت تأهل و...) با سؤالات و عوامل مورد بررسی و امتیازات سؤالات ارتباط آماری پیدا نشد. بر اساس آزمون کای اسکور، بین متغیر "تمایل داشتن برای انتخاب مجدد رشته فعلی تحصیلی" با وضعیت کلی نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی‌شان و نیز تک تک سؤالات مربوط به نگرش دانشجویان ارتباط معنی‌دار آماری بدست آمد (جدول ۳).

بحث

آموزش و پرورش نیروی انسانی یکی از ارکان بنیادین و مهم در رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است. اگر برنامه‌ریزی آموزش نیروی انسانی درست و متناسب با نیاز بهداشتی جامعه نباشد، آن‌ها قادر نخواهند بود سطح سلامت جامعه را به حدی برسانند که مردم بتوانند از نظر اجتماعی و اقتصادی زندگی مولدی داشته باشند. در این راستا داشتن انگیزه کافی برای این نیروی انسانی امری ضروری است و از آنجا که فرآیند یادگیری نوعی تغییر در رفتار است و برای تغییر هر رفتاری نیاز به انگیزه کافی می‌باشد؛ لازم است که به نگرش‌ها، علایق، استعدادها، توانایی و انگیزه فراگیران توجه کرد (روحی و همکاران ۱۳۸۶). نگرش و رضایت‌مندی دانشجویان از رشته تحصیلی خود، عامل مؤثری در جهت ایجاد انگیزه و حفظ ارتقای کیفیت آموزش است (فتاحی و همکاران ۱۳۸۳). براساس نتایج مطالعه حاضر، در زمینه علاقه به رشته تحصیلی و تمایل به انتخاب مجدد رشته تحصیلی فعلی در آزمون کنکور ۵۵/۳ درصد پاسخ مثبت دادند و ۴۴/۷ درصد اظهار کردند که در صورت شرکت مجدد در کنکور رشته فعلی‌شان را انتخاب نخواهند کرد. یعنی درصد زیادی نسبت به رشته تحصیلی فعلی خود ابراز علاقه نمودند و بین علاقه دانشجویان برای انتخاب مجدد رشته فعلی‌شان و نگرش کلی به رشته تحصیلی خود رابطه آماری

آمار توصیفی (میانگین، توزیع فراوانی مطلق و نسبی و...) از طریق نرم‌افزار SPSS.16 تجزیه و تحلیل شد.

نتایج

بر اساس یافته‌های این تحقیق، ۶۶٪ دانشجویان دختر و ۳۴٪ پسر بودند. ۹۱٪ مجرد و بقیه متأهل بودند. میانگین سنی دانشجویان ۱/۵ ± ۲۱ سال بود و دانشجویان به ترتیب ۸۱ درصد در گروه سنی ۱۸-۲۲ سال، ۱۸/۴ درصد در گروه سنی ۲۳-۲۷ سال و ۶ درصد در گروه سنی بالاتر از ۲۸ سال قرار داشتند. به ترتیب ۲/۷ درصد دانشجویان مورد مطالعه در مقطع کاردانی، ۶۴ درصد کارشناسی، ۴/۵ درصد کارشناسی ارشد و ۲۸/۷ درصد در مقطع دکترا مشغول به تحصیل بودند. از نظر محل سکونت، ۵۱/۷ درصد دانشجویان بومی استان محل تحصیل و بقیه غیر بومی بودند. نتایج مطالعه نشان داد که به طور میانگین در زمینه میزان تأثیر رشته تحصیلی در آینده شغلی‌شان، اکثر دانشجویان (۳۹/۱ درصد) تأثیر این بعد را متوسط، در زمینه جایگاه اجتماعی رشته تحصیلی اکثر دانشجویان (۳۷/۶ درصد) میزان تأثیر آن را زیاد، در زمینه تأثیر رشته‌ی تحصیلی در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجویان اکثر دانشجویان (۳۷/۹ درصد) تأثیر آن را زیاد و در زمینه موقعیت رشته در بین سایر رشته‌ها اکثر دانشجویان (۳۲ درصد) تأثیر آن را متوسط ارزیابی نمودند (جدول ۱).

همانطور که در جدول (۱) مشاهده می‌شود در دیدگاه دانشجویان نسبت به رشته‌ی تحصیلی فعلی خود، جایگاه اجتماعی رشته تحصیلی و میزان تأثیر آن در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجویان بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده است و دانشجویان تأثیر این دو عامل را بیشتر از بقیه عوامل تلقی کرده‌اند. به طوریکه از مجموع امتیاز مربوط به کل سؤالات (۹۰-۱۶)، ۰/۳ درصد امتیاز خیلی کم (۲۷-۱۶)، ۵/۷ درصد کم (۳۹-۲۸)، ۳۰/۸ درصد متوسط (۵۱-۴۰)، ۴۹/۲ درصد زیاد (۶۳-۵۲) و ۱۳/۹ درصد امتیاز خیلی زیاد (۶۴ به بالا) را بدست آوردند. بدین معنی که تأثیر عوامل مورد بررسی در رابطه با نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی‌شان در حد زیاد و خیلی زیاد بوده است. برای سهولت ارزیابی وضعیت نگرش دانشجویان مورد بررسی، نگرش دانشجویان در زمینه رشته تحصیلی‌شان ارائه شده است (نمودار ۱).

در زمینه این سال که "آیا شما تمایل به انتخاب مجدد رشته تحصیلی فعلی در آزمون کنکور دارید؟" ۵۵/۳ درصد پاسخ مثبت دادند و ۴۴/۷ درصد اظهار کردند که در صورت شرکت مجدد در کنکور رشته فعلی‌شان را انتخاب نخواهند کرد. در بین کسانی که تمایل به انتخاب مجدد رشته

معنی داری بدست آمد ($P=0/001$).

در مطالعه (فتاحی ۱۳۸۶) که در بین دانشجویان دندانپزشکی انجام شد نتایج نشان داد که $74/3\%$ دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی شان علاقه‌ی زیاد و بسیار زیاد داشتند. بین میزان رضایتمندی این دانشجویان و اینکه به انصراف رشته فعلی فکر می‌کنند یا خیر؟ ارتباط معنی دار منفی و ضعیفی بدست آمد ($P<0/05$) و $I=-0/03$. در مطالعه‌ی صمدی (۱۳۸۸) نیز $80/2\%$ از دانشجویان تمایل به ادامه تحصیل در این رشته را داشتند، لذا تفاوت اندکی در نتایج دو مطالعه قابل مشاهده است. در مطالعه‌ی دیگری که توسط شکیبایی و همکاران در بین دانشجویان رشته پزشکی انجام شد، نتایج نشان داد که دانشجویان این رشته علاقه زیادی به رشته خود دارند و نگرش آن‌ها به رشته تحصیلی شان مثبت است. در مطالعه حاضر دانشجویانی (عمدتاً شامل دانشجویان رشته مامایی، پرستاری، تغذیه و...) که تمایل به انتخاب رشته دیگری داشتند ($44/7\%$) بیشتر گرایش به انتخاب رشته‌هایی مانند دندانپزشکی، پزشکی، داروسازی و درصدی هم هنر و مهندسی داشتند، در مطالعه دیگری که توسط (ایروانی و همکاران ۱۳۸۱) در بین دانشجویان دو مقطع علوم پایه و بالینی پزشکی دانشگاه جهرم انجام شد مشخص شد که اکثر افراد مورد مطالعه ($54/1\%$) اعلام کردند در صورت شرکت مجدد در کنکور، رشته دیگری بجز رشته پزشکی را انتخاب خواهند کرد و تمایل خود را به رشته‌های داروسازی، دندانپزشکی، مهندسی و هنر اعلام کردند. در اکثر تحقیقاتی که در دانشگاه‌های کشور انجام شده است نتایج نشان دادند که دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی نگرش خوبی به رشته تحصیلی خود داشتند و اذعان داشتند که با اطلاع و علاقه کافی رشته تحصیلی خود را انتخاب نمودند (فتاحی و همکاران ۱۳۸۳). نحوه نگرش دانشجویان در طول تحصیل نسبت به رشته‌ی خود می‌تواند از عوامل تأثیرگذار بر عملکرد تحصیلی شان باشد. در این زمینه نتایج مطالعه (علیزاده اقدم ۱۳۷۸) که بر روی دانشجویان رشته مدیریت دانشگاه شهید بهشتی انجام شد نشان داد که بین نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی و عملکرد تحصیلی آن‌ها رابطه معنی دار آماری وجود دارد. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که از بین عوامل مورد بررسی، جایگاه اجتماعی رشته تحصیلی و میزان تأثیر آن در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجویان، بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده است و دانشجویان تأثیر این دو عامل را بیشتر از بقیه عوامل تلقی کرده‌اند. مطالعات مختلفی نشان می‌دهد که موقعیت اجتماعی مناسب و

انگیزه‌های معنوی مهمترین علت انتخاب رشته تحصیلی توسط دانشجویان علوم پزشکی بوده است. در مطالعه (فتاحی و همکاران، ۱۳۸۳) نیز نتایج نشان داد که عوامل "امکان خدمت به جامعه" (76%) و "جایگاه اجتماعی مناسب رشته" ($65/7\%$) بیشترین تأثیر را رضایت از رشته تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی داشته است. در مطالعه دیگری که توسط (سنایی نسب و همکاران ۱۳۸۹) در بین دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی انجام شد، مشخص شد که $42/6\%$ از دانشجویان، از تحصیل در این رشته ناراضی هستند و این بدین معنی است که نگرش مثبتی به رشته تحصیلی خود نداشتند. $60/6\%$ دانشجویان از جایگاه اجتماعی رشته خود احساس رضایت داشتند و $51/5\%$ از اشتغال پس از تحصیل احساس رضایت می‌کردند. این یافته‌ها با یافته‌های مطالعه (فتاحی و همکاران، ۱۳۸۳) که در دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام شد متفاوت است. در مطالعه (حاجیان، ۱۳۸۴) که در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شد، نیز نتایج نشان داد که اکثر دانشجویان مورد مطالعه رشته خود را با انگیزه انتخاب کرده و هدف اکثریت آن‌ها ($51/5\%$) کسب موقعیت اجتماعی بالا در جامعه است. این در حالیست که اکثریت (42%) اعلام کردند که موقعیت اجتماعی دلخواه را بدست نخواهند آورد. از طرفی نگرش اکثریت آن‌ها نسبت به سال ورود نسبت به رشته، تغییر منفی داشته است. در مطالعه دیگری که توسط (صمدی ۱۳۸۸) در بین دانشجویان بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام شد، نتایج نشان داد که دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش مثبتی دارند اما نگرش آن‌ها به آینده‌ی شغلی رشته، منفی است.

نتیجه‌گیری

این مطالعه و مطالعات مختلف در این زمینه نشان می‌دهد که عوامل و زمینه‌های متعددی در نگرش دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی نسبت به رشته‌ی تحصیلی شان تأثیرگذار است، اما بر اساس نتایج بدست آمده از مطالعه حاضر عواملی مانند جایگاه اجتماعی رشته و میزان تأثیرگذاری آن در شخصیت و نگرش دانشجویان بیشتر مورد توجه دانشجویان می‌باشد و آن‌ها نسبت به رشته تحصیلی شان در این دو بعد نگرش مثبت‌تری داشتند. البته سایر عوامل نیز در نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود تأثیرگذار بودند با امتیاز کمتر. لذا با توجه به نتایج این مطالعه و سایر مطالعات در این زمینه، به نظر می‌رسد برای هدایت بهتر دانشجویان در مسیر فراگیری لازم است قبل و در زمان تحصیل

سیاسگزاری

بدین وسیله از معاونت محترم تحقیقات و فن آوری دانشگاه و کمیته تحقیقات دانشجویی به خاطر تصویب و تأمین مالی طرح به شماره‌ی (۸۸۵۸۷) و نیز دانشجویانی که ما را در اجرای طرح یاری دادند، تشکر می‌نماییم.

برنامه‌هایی برایتقویت نگرش آن‌ها به رشته خود و نیز افزایش آگاهی برای بکارگیری بهتر دانسته‌های علمی آن‌ها تدوین و اجرا گردد. کاربردی‌ترین اقدام در این زمینه تقویت "روحیه کارآفرینی" در بین دانشجویان است چرا که این اقدام تأثیر بسزایی در ارتقا نگرش آن‌ها نسبت به رشته تحصیلی‌شان و نیز آینده شغلی حاصل از آن خواهد گذاشت.

جدول ۱- نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی خود به تفکیک ابعاد مختلف

عوامل	نگرش دانشجویان (فراوانی نسبی)				سوالات
	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	
ارتباط رشته با آینده شغلی	۹/۷	۳۶/۳	۳۸/۱	۱۳	میزان تضمین امنیت شغلی در آینده‌ی رشته شما
	۷/۳	۲۸/۴	۴۲/۲	۱۸/۱	میزان زمینه‌سازی برای کسب درآمد و تضمین مالی در آینده
	۱۲/۴	۳۸/۷	۳۷/۵	۹/۴	میزان همسویی رشته شما با تغییرات آینده
	۱۳/۳	۳۲/۳	۳۷/۵	۱۲/۴	میزان تأثیر آموزش‌های دانشگاهی در افزایش سطح توانایی، عملکرد و مهارت‌های کاری آینده‌ی شما
	۱۰/۷	۳۳/۹	۳۹/۱	۱۳/۲	میانگین
جایگاه اجتماعی رشته‌ی تحصیلی	۲۳/۳	۳۷/۵	۲۹/۹	۶/۹	تأثیر رشته تحصیلی و کارکرد آن در کسب موقعیت و وجهی اجتماعی
	۲۵/۱	۴۶/۲	۲۲/۴	۵/۱	طرز تلقی خانواده شما نسبت به میزان ارزشمندی و جایگاه رشته‌ی تحصیلی
	۱۷/۱	۲۶/۶	۳۴/۴	۱۵/۷	میزان توجه و احترام جامعه به رشته تحصیلی شما
	۴۰/۵	۴۰/۲	۱۵/۷	۲/۱	تأثیر رشته تحصیلی شما در ارائه خدمت به جامعه
	۲۶/۵	۳۷/۶	۲۵/۶	۷/۴	میانگین
تأثیر رشته تحصیلی در شکل‌گیری شخصیت و نگرش دانشجوی	۱۹/۳	۴۸/۹	۲۴/۵	۶/۳	میزان تأثیر محتوای رشته تحصیلی در افزایش دانش عمومی و تخصصی شما
	۱۴/۸	۳۴/۱	۳۶	۱۱/۸	میزان تأثیر محتوای رشته تحصیلی در تغییرات شخصیت، فردی و رفتار شخصی
	۹/۱	۲۷/۵	۳۴/۷	۲۰/۲	میزان تأثیر محتوای رشته تحصیلی در بهبود پویایی، نشاط و امیدواری به آینده
	۱۶	۴۱/۴	۳۲/۳	۶/۳	میزان تأثیر رشته تحصیلی در بهبود مسؤلیت‌پذیری و ارتباطات بین فردی
	۱۴/۸	۳۷/۹	۳۱/۸	۱۱/۱	میانگین
موقعیت رشته در بین سایر رشته‌ها	۱۴/۲	۳۳/۲	۳۰/۲	۱۴/۵	فراهم بودن شرایط ادامه تحصیل نسبت به سایر رشته‌ها
	۱۳/۳	۲۶	۳۲	۱۷/۸	تمایل شما به معرفی رشته خود به دیگران و تشویق آن‌ها برای انتخاب آن
	۱۰/۹	۱۷/۵	۱۷/۵	۲۱/۸	تمایل شما برای تغییر رشته تحصیلی خود
	۱/۸	۱۸/۱	۴۸/۳	۲۲/۴	میزان فراهم بودن و تناسب امکانات آموزشی برای توسعه آموزش نسبت به سایر رشته‌ها
	۱۰/۰۵	۲۳/۷	۳۲	۱۹/۱	میانگین

جدول ۲- فراوانی نسبی دانشجویان در رشته‌های تحصیلی مختلفی

که تمایل به انتخاب مجدد رشته تحصیلی دیگری دارند.

رشته تحصیلی فعلی دانشجویان	فراوانی نسبی (درصد)	رشته تحصیلی که مجدداً انتخاب خواهند کرد
دندانپزشکی	۱۶/۴	پرستاری، پزشکی، تغذیه، مامایی، علوم آزمایشگاهی
پزشکی	۱۵/۷	پرستاری- تغذیه- مامایی
داروسازی	۱۵/۷	مامایی-تغذیه
سایر (مهندسی، هنر، دبیری، تغذیه و...)	۲۳/۹	-
تمایل به انتخاب مجدد رشته دانشگاهی نداشتند	۲۸/۳	بهداشت محیط، پرستاری، اتاق عمل، رادیو تراپی

جدول ۳- رابطه بین نگرش کلی دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی‌شان

و تمایل آن‌ها برای انتخاب مجدد رشته تحصیلی فعلی

Sig	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم		خیلی کم	نگرش کلی به رشته تحصیلی متغیر
				کم	خیلی کم		
P=۰/۰۰۱	۴۰ ٪۸۷	۱۱۰ ٪۶۷/۵	۳۰ ٪۲۹/۴	۳ ٪۱۵/۸	۰	بله N=۱۸۳ ٪۵۳/۳	تمایل به انتخاب مجدد رشته فعلی
	۶ ٪۱۳	۵۳ ٪۳۲/۵	۷۲ ٪۷۰/۶	۱۶ ٪۸۴/۲	۱ ٪۱۰۰	خیر N=۱۴۸ ٪۴۴/۷	
	۴۶ ٪۱۰۰	۱۶۳ ٪۱۰۰	۱۰۲ ٪۱۰۰	۱۹ ٪۱۰۰	۱ ٪۱۰۰	جمع N=۳۳۱ ٪۱۰۰	

its risk factors. *Journal of Strides in Development of Medical Education*, 1383.No.1, Pp. 40-32.(Persian)

Hajian, K, Nassiri, A, Evaluation of attitude of medical students in Babol University of Medical Sciences. *Journal of Babol University of Medical Sciences*, Vol. 8, NO.1, Pp.1384.95-86.

Iravani, K, Amini, M, Doostkam, A, Medical students' attitude towards their profession and career in both clinical and basic sciences in medical school Jahrom. *Iranian Journal of Medical Education. Abstracts Fifth National conference on medical education*, 1381, NO.7, Pp. 22-21.(Persian)

References:

AlizadehAghdam R, study on Attitude of students to management their field and their impact on performance education's confidence. *Thesis (MA) –Shahid Beheshti University, College of Administrative Sciences*, 1378.(Persian)

Fasihi, H.T, Aziz Zadeh, M, Alizadeh, S, etal . Factors affecting presence in class of Theoretical course in view of midwife and nursing students in Kerman University of medical sciences. *Journal of Strides in Development of Medical Education*, 1386,Vol. 2 , Pp.100-107(Persian)

Fattahi Z, Javadi Y, Nakhaee N, Study on satisfaction of dental students to their field of Kerman University of Medical Sciencesd

- Samadi MT, Taghizadeh J, Kashytrash Z, Mohammadi M. Attitude of Environmental Health students Hamadan University of Medical to wards education and future career. *Iranian Journal of Medical Education*.1388, Vol.9, NO.4 , Pp.336-331. (Persian)
- Shakibaie, D, Iranfar, Sh, Montazeri, N. The motivation of students to their field of study at different levels, *Abstracts Fifth National Conference on Medical Education*, 1381, NO. 7, Pp. 77. (Persian)
- Zare N, Daneshpazhu F, Amini M, et al. Relationship of status education with general health and self-esteem in students of Shiraz University of Medical Sciences. *Iranian journal of education in medical sciences*.1386. Vol.1,Pp.67-58. (Persian)
- Rouhi, Q, Hussein, S, Badeleh, M, et al. Academic motivation and its relationship with some factors in Golestan University of Medical Sciences. *Journal of Strides in Development of Medical Education*. 1386,Vol.2, Pp. 83-77. (Persian)
- SadrArhami,N, Kalantari,S, Atarod,S. Attitude of medical students of Esfahan University of Medical Sciences regarding to their educational principle and future career.*Iranian Journal of Medical Education*.Spring,1383.Vol.4, NO.1, Pp.72-75.(Persian)
- Sanai nasab, H, Rashidi, J, Tavakoli, R, et al. Rate of satisfaction of health services management students in their field. *Journal of Educational Strategies*, Vol.3, NO.1, 1389, Pp. 16-13. (Persian)

Survey on Students' Attitude in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences Regarding to Educational Principle and Future Career

Aslan Nazari¹

Amin Torabi pur²

Ali Javani³

Hale Mousavi⁴

Hamed Nazari^{5,*}

^{1:} M.A of Health Services Management , Health Management and Economics Research Center, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

^{2:} Faculty member of Jundishapour University of medical sciences, Department of health services management, Ahwaz, Iran.

^{3:} Master of Business Administration, Budget and Performance Monitoring Centre, Ministry of Health and Medical Education, Tehran, Iran.

^{4:} MSc Student of Health Care Management, Iran University, Tehran, Iran.

^{5:} MSc student of Health Economics, Health Management and Economics Research Center, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract: Students as one of the basic elements of the university would organize the core body of different social organization in the future. This study was conducted to survey on attitude of students regarding to their educational principle in Ahvaz University of medical sciences. Therefore, it was a descriptive-analytic study and that was cross-sectional performed. Research Population was all students at Ahvaz University of medical sciences that have been passed at least one educational term. Base on sample setting formula, 331 persons were selected. Furthermore, sampling method was stratify-randomized and also based on proportion of population in faculty. Data was collected by questionnaire. The research findings showed that among factors impact on attitude of students regarding to their educational field, "social position of field" and " rate of its effecting personality and attitude of student" were allocated a higher score (37/6 & 37/9). Several factors and areas would effect on attitude of students regarding to their educational field. Therefore, it seems necessary to implement effective plans to enforce their attitude and to increase their awareness toward better utilizing knowledge.

Keywords: Attitude, Student, Educational Principle, Medical Sciences, Ahvaz.

***Corresponding author:** MSc student of Health Economics, Health Management and Economics Research Center, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: hnazari89@yahoo.com